

PATVIRTINTA
Marijampolės vaikų lopšelio-darželio „Nykštukas“
Direktorė Dalytė Luckuvienė
2022 m. spalio 06 d. įsakymu Nr.

PASIRENGIMO ĮTRAUKČIAI VEIKSMŲ ĮGYVENDINIMO MARIJAMPOLĖS VAIKŲ LOPŠELYJE - DARŽELYJE „NYKŠTUKAS“ 2022–2024 METAIS PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pasirengimo įtraukčiai veiksmų įgyvendinimo Marijampolės vaikų lopšelyje – darželyje „Nykštukas“ (toliau – lopšelis – darželis) 2022–2024 metais planas (toliau tekste – Planas) yra parengtas siekiant užtikrinti kokybišką švietimą kiekvienam vaikui ugdamis drauge su savo bendraamžiais, reikalingą, jo ugdymosi poreikius atliepiančią pagalbą.

2. Planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija, Geros mokyklos koncepcija, Vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymais, „Pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų planu (toliau – Įtraukties planas), patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. spalio 14 d. įsakymu V-1879 „Dėl pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų plano patvirtinimo“, Marijampolės savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. 1-224 „Dėl specialiosios tikslinės dotacijos mokymo lėšų dalies, tenkančios savivaldybei, apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Marijampolės savivaldybės „Pasirengimo įtraukčiai veiksmų įgyvendinimo Marijampolės savivaldybėje 2022-2024 metų planu“.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

Geros mokyklos(2015) koncepcijoje įtraukusis ugdymas apibrėžtas kaip kokybiškas ugdymas kiekvienam mokiniui. Įtraukųjį ugdymą tikslinga sieti su personalizuotu kiekvieno mokinio ugdymu, atitinkančiu kiekvieno vaiko ugdymosi galias ir poreikius. Geroje mokykloje įtraukusis ugdymas apima ugdymo turinio, mokytojų rengimo, pagalbos mokiniui, mokytojui, mokyklai, vertinimo, ugdymo organizavimo sritis.

„Gera mokykla – pamatinėmis humanistinėmis vertybėmis ugdymą grindžianti, prasmės, atradimų ir asmens ugdymo(si) sėkmės siekianti mokykla, kuri savo veikloje vadovaujasi mokyklos bendruomenės susitarimais ir mokymusi. Ši geros mokyklos sąvoka apibrėžia pagrindines Konceptijos vertybes ir nusako mokyklos veiklos tobulinimo kryptį.“ (Geros mokyklos koncepcija, 2015, 2).

Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme akcentuojama, kad Lietuvoje įtraukusis ugdymas yra svarbiausias švietimo sistemos politinis siekis, o ugdymo prieinamumas – tai galimybė mokytis saugioje, tinkamoje edukacinėje aplinkoje, kurioje kiekvienas ugdomas pagal jo galimybes, poreikius bei polinkius.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatyme (2020 m. birželio 30 d. Nr. XIII-3268)

patvirtinta politinė valia įgyvendinti įtraukti, kaip vieną esminių švietimo sistemos principų. Švietimo sistema įpareigojama sudaryti sąlygas kiekvienam asmeniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę mokantis, socialinėje, kultūrinėje ir (ar) kitose veiklose ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės.

Lopšelio-darželio „Nykštukas“ dirba švietimo pagalbos specialistai (1 logopedas, 1 socialinis pedagogas) įstaigoje teikia pedagoginę, socialinę pagalbą vaikams, taip pat jų tėvams (globėjams, rūpintojams) ir mokytojams dėl vaikų ir mokinių ugdymosi sunkumų, bei šiais klausimais konsultuoja jų tėvus (globėjus, rūpintojus) ir mokytojus, formuoja pozityvias visuomenės ir švietimo įstaigų bendruomenių nuostatas į SUP turinčius asmenis, teikia pagalbą ugdant ikimokyklinio amžiaus vaikus bei vertinant jų raidą.

Lopšelyje-darželyje dirbantys švietimo pagalbos specialistai bendradarbiauja ir palaiko ryšius su Marijampolės savivaldybės PPT.

Lopšelis darželis „Nykštukas“ – moderni, demokratiška bei atvira naujai patirčiai. Ugdytiniais sudarytos optimalios ugdymosi sąlygos, padedančios atskleisti jų individualumą, bei kūrybiškumą. Puoselėjamos savitos ir senos tradicijos, kurias aktyviai palaiko visi bendruomenės nariai. Dirba kompetentingi, kvalifikuoti ir nuolat tobulėjantys pedagogai. Bendruomenės narių santykiai dalykiški, draugiški, vyrauja palankus bendruomenei mikroklimatas. Bendruomenės nariai tapatinasi su darželiu, didžiuojasi juo.

Įstaigos aplinka tikslinga, estetiška, funkcionali, skatinanti aktyviai veikti, ugdanti vaikų savarankiškumą, kūrybiškumą, tenkinanti vaikų fizinius, protinius, emocinius ir dvasinius poreikius.

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
• Įstaigoje veikia Vaiko gerovės komisija, vykdo švietėjišką ir prevencinį darbą, bendradarbiauja su įstaigos pedagogais, ugdytinių tėvais, Pedagogine psichologine tarnyba. • Teikiama kvalifikuota logopedo, socialinio pedagogo ir mokytojo padėjėjo darbe su SUP vaikais pagalba. • Mokytojo kvalifikacijos kėlimas atnaujinto ugdymo turinio diegimui. • Puoselėjamos savitos ir senos tradicijos, kurias aktyviai palaiko visi bendruomenės nariai. • Lopšelio – darželio partnerystė su savivaldybės administracijos, švietimo, kultūros ir sporto skyriumi, taip pat glaudus švietimo įstaigų tarpusavio bendradarbiavimas. • Prevencinės veiklos programos „Saugi ir draugiška ugdymosi aplinka. Sveiki ir laimingi vaikai“ įgyvendinimas.	• Bendradarbiavimo ir įtraukties kultūros stoka švietimo bendruomenėse. • Daugėja įstaigoje specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ir pažeidžiamoje, nepalankioje socialinėje aplinkoje esančių vaikų. • Įstaigoje daugėja imigrantų ir emigrantų šeimų. • Įtraukties sunkumai integruojant į ugdymo procesą vaikus, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių ir kitataučius. • Tėvų aktyvumo stoka, dalyvaujant bendruomenės procese. • Vidaus ir išorės pritaikymas Specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams. • Finansinių išteklių trūkumas.
GRĖSMĖS	GALIMYBĖS
• Didėjantis mokinių (ugdytinių), turinčių didelius ir labai didelius specialiuosius ugdymosi poreikius, skaičius. • Ne visi pedagogai supranta bendradarbiavimo bei kaitos procesų reikšmę įstaigai.	• Vaiko gerovės komisijos veiklos stiprinimas bendradarbiaujant su tėvais. • Ugdymo proceso tobulinimas individualizuojant ir diferencijuojant ugdymo turinį. • Stiprinti mokytojų ir švietimo pagalbos

• Nepakankamai aktyvus bendruomenės narių dalyvavimas priimant sprendimus, rengiant projektus bei sprendžiant iškilusius klausimus • Ne visi pedagogai sugeba efektyviai dirbti su vaikais, turinčiais ugdymo(-si) sunkumų ir gambiaisiais vaikais. Trūksta pasirengimo ir praktinių žinių • Socialiai remtinų šeimų skaičiaus didėjimas šalyje. • Didelis tėvų užimtumas. Tėvai nepripažįsta problemų, kurias galima išspręsti kvalifikuoto specialisto pagalba. Stokojama ugdymo tęstinumo namuose.	• specialistų kompetencijas. • Tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimas dirbant su SUP vaikais, imigrantų ir emigrantų šeimų vaikais. • Naujų šiuolaikinių technologijų įsigijimas ir naudojimas gerinant ugdymo proceso kokybę. • Ikmokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo turinio atnaujinimas, atsižvelgiant į individualius vaiko poreikius. • Kurti lanksčią, įvairiapusę bendravimo su šeima sistemą. Tėvų įtraukimas į kryptingą vaiko ugdymo procesą. • Sudaryti sąlygas logopedui ir socialiniam pedagogui kelti savo kvalifikaciją.

III SKYRIUS

PASIRENGIMO ĮTRAUKČIAI PLANO TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS

7. **Tikslas** – kryptingai pasirengti įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui Marijampolės vaikų lopšelyje – darželyje „Nykštukas“ pagal kiekvieno vaiko ugdymosi galias ir poreikius, siekiant geresnės ugdymo(si) kokybės bei rezultatų.

8. Uždaviniai:

- 8.1. Išsiaiškinti lopšelio-darželio pasirengimą priimti ir ugdyti ugdytinių įvairovę.
- 8.2. Stiprinti teigiamas nuostatas į įtrauktį lopšelyje-darželyje.
- 8.3. Plėtoti pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetenciją.
- 8.4. Pritaikyti ugdymo aplinkas ir priemones įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams.
- 8.5. Skatinti įtraukiojo ugdymo strategijas (ugdyme, projektinėje, patyriminėje, žaidybinėje ir (ar) kt. veiklose), užtikrinant kiekvieno vaiko ugdymosi sėkmę bei sudarant sąlygas mokymosi savivaldumui.

Pasirengimo įtraukčiai priemonių planas

Priemonės	Terminas	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1 uždavinys. Išsiaiškinti ugdymo įstaigos bendruomenės pasirengimą priimti ir ugdyti įvairius ugdymosi poreikius turinčius vaikus.			
1.1.Kiekybinė situacijos analizė.	2022–2024 m.	Vaiko gerovės komisija	• Atliktas tėvų (globėjų, rūpintojų) poreikių vertinimas (PPT iniciatyva). • Anketinė apklausa mokytojams (2023 – 04 mėn.) “Mokinių (ugdytinių) asmeninės ūgties ir asmenybės pažangos vertinimo klausimais“.

			• Anketinė apklausa tėvams (2023 – 10 mėn.) renginių organizavimo darželyje klausimais.
1.2. Pasirengimo įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui įsivertinimas ugdymo įstaigoje.	2022 m.	Vaiko gerovės komisija	• Veiklos kokybės įsivertinimas, parengta ataskaita ir paviėšinta bendruomenei. • Atliktas „Psichoemocinio saugumo užtikrinimo bendruomenėje“ tyrimas. Atlikta rezultatų analizė ir pristatyta bendruomenei (2022 – 05 mėn.).
2 uždavinys. Stiprinti teigiamas nuostatas į įtrauktį lopšelyje-darželyje			
2.1. Informacinė kampanija, skatinanti toleranciją neįgaliesiems ir specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems asmenims, formuojant teigiamas nuostatas į įtrauktį švietime.	2022–2024 m.	Administracija Vaiko gerovės komisija	• Švietimo pagalbos specialistų stebėseną atvejo vadybą turintiems tėvams ir ugdytiniams. • Specialistų konsultacijos kitataučių ugdytinių tėvams, globėjams, teikiant psichologinę, pedagoginę, socialinę pagalbą. • Individualus darbas su kitataučiais vaikais, integruojant į bendruomenę. • Organizuoti mokymus, seminarus įtraukiojo ugdymo tema, siekiant šviesti bendruomenės narius. • Metodinės medžiagos (informacijos) įtraukties tema paruošimas ir viešinimas bendruomenėje. • Organizuoti socialines akcijas bendruomenėje.
2.2. Informacijos susijusios su įtraukiojo ugdymu viešinimas lopšelio-darželio interneto svetainėje.	2022–2024 m.	Administracija Vaiko gerovės komisija	• Lopšelio – darželio interneto svetainėje sukurti įtraukiojo ugdymo skiltį, kurioje bus pateikiama informacija apie įtraukijį ugdymą. • Lopšelio – darželio interneto svetainėje sukurti UTA (ugdymo turinio atnaujinimui) skiltį, kurioje bus pateikiama informacija apie ikimokyklinio ir priešmokyklinio turinio atnaujinimą, dirbant su

			ugdytiniais.
2.3. Tėvų (globėjų, rūpintojų) į(si)traukimo didinimas sprendžiant įvairių ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymo klausimus.	2022–2024 m.	Vaiko gerovės komisija	• Kasmet pagal poreikį tėvams (globėjams, rūpintojams) teikti konsultacijas mokinių (ugdytinių) ugdymo, pagalbos teikimo pedagoginėmis, psichologinėmis ir socialinėmis temomis. • VGK ir mokytojų bendradarbiavimas su SUP ugdytinių tėvais, globėjais, teikiant konsultacijas dėl ugdytinių sunkumų, rengiant atnaujintas ugdymo programas. • Suorganizuoti kasmet po bendruomenės renginį, siekiant įtraukti tėvus, globėjus.
3 uždavinys. Pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijų plėtotė			
3.1. Mokytojų padėjėjų kompetencijų tobulinimo poreikio įvertinimas.	Kasmet	Administracija	• Remiantis pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijų tobulinimo poreikiais kasmet parengiamos ir įgyvendinamos kvalifikacijos tobulinimo programos bei atliekama jų įgyvendinimo analizė.
3.2. Pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijų plėtojimas ugdant įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius.	2022–2024 m.	Administracija	• Organizuoti mokymus įstaigos pedagogams, švietimo pagalbos, mokytojų padėjėjams, specialistams apie įtraukįjį ugdymą: „Komunikacijos ir kalbos ugdymas remiantis taikomosios elgesio analizės (ABA) principais“ (2022-09 mėn.); „Iššūkių keliantis elgesys ir valdymo sprendimai – elgesio analizė“ (2022-09 mėn.). • Inicijuoti švietimo pagalbos specialistų ir mokytojų padėjėjų dalyvavimą mokymuose įtraukiojo ugdymo klausimais. • Švietimo pagalbos specialistų stebėseną atvejo

			vadybą turintiems tėvams ir ugdytiniams. • Specialistų konsultacijos kitataučių ugdytinių tėvams, globėjams, teikiant psichologinę, pedagoginę, socialinę pagalbą. • Individualus darbas su kitataučiais vaikais, integruojant į bendruomenę.
3.4. Mokytojų padėjėjų mokymai teikti pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams.	2022–2024 m.	Administracija	• Organizuoti mokymus mokytojų padėjėjams apie pagalbos teikimą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams.
4 uždavinys. Ugdymo aplinkų ir priemonių pritaikymas įvairių ugdymosi poreikių turintiems vaikams			
4.1. Lopšelio – darželio aplinkos modernizavimas, ap(si)rūpinimas specialiosiomis mokymo ir techninėmis priemonėmis, skirtomis sup mokinių ugdymui	2022-2024 m.	Lopšelio – darželio administracija	• Lopšelyje – darželyje įrengtas pojūčių kambarys, nusiraminto erdvės, širmos ar kitos priemonės, skirtos SUP mokinių ugdymui ir integravimui; • Papildyti pojūčių laboratoriją priemonėmis; • Įrengti STEAM lauko laboratoriją. • STEAM priemonių, įsigijimas aikštelėse; • STEAM priemonių smulkiosios motorikos lavinimui įsigijimas vidaus ir lauko erdvėse; • Sporto ir sveikatinimo centro įkūrimas; • Pagalbos priemonių: regos, klausos, judėjimo įtraukiamam ugdymui įsigijimas.
5 uždavinys. Skatinti įtraukiojo ugdymo strategijas (ugdyme, projektinėje, patyriminėje, žaidybiniame ir (ar) kt. veiklose), užtikrinant kiekvieno vaiko ugdymosi sėkmę bei sudarant sąlygas mokymosi savivaldumui.			
5.1. Ugdymo įstaigos susitarimai dėl pagalbos ir (ar) poveikio kiekvieno vaiko pažangai (pažangos sistemingas stebėjimas, analizavimas, reflektavimas, atsižvelgiant į	Nuo 2022 m.	Vaiko gerovės komisija administracija	• Sukurta „Mokinio (ugdytinio) asmeninės ūgties ir pažangos vertinimo stebėjimo“ sistema. • Parengti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo „Mokinio (ugdytinio) asmeninės ūgties ir pažangos vertinimo

individualias vaiko startines pozicijas, raidos galimybes ir kt.)			stebėjimo“ tvarkos aprašą.
5.2. Pagalbos vaikui, pastoliavimo sistemos sukūrimas	Nuo 2022 m.	Vaiko gerovės komisija administracija	• Bendradarbiavimas su Marijampolės PPT, Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybomis, Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi ir kitomis sveikatos, socialinių paslaugų institucijomis, rengiant švietimo, sveikatos dokumentus.
5.3. Susitarimai dėl bendruomenės dalyvavimo ir aktyvaus įsitraukimo, siekiant kiekvieno vaiko įtraukties	Nuo 2022 m.	Vaiko gerovės komisija administracija	• Lopšelis – darželis iki 2023 m. rugsėjo 1 d., pa(si)rengia planą, kuriame susitaria dėl pasirengimo įtraukiamam ugdymui uždavinių, priemonių ir aktyvaus bendruomenės įsitraukimo bei dalyvavimo pasirengime. • Parengti ikimokyklinio ugdymo asmeninės ūgties ir asmenybės pažangos tvarkos aprašą. • Atnaujinti priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašą. • Parengti įstaigos planą. • Švietimo pagalbos specialistų planų parengimas. • Atnaujinti pedagoginio psichologinio vertinimo instrumentus. • Atnaujinti įstaigos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašą, patikslinti priskirtas funkcijas, komisijos sudėtį darbo organizavimo principus ir sąlygas. • Parengti rekomendacijas tėvams (globėjams, rūpintojams) supažindinant su vaiko ugdymosi sunkumais, specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo ir nustatymo procedūromis (kur ir kada

			kreiptis, ką daryti gavus išvadas, kur gauti pagalbą ir pan.).

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9. Planas įgyvendinimas į Marijampolės lopšelio – darželio „Nykštukas“ turimas lėšas, Marijampolės savivaldybės biudžeto lėšas ir Europos Sąjungos fondų lėšas.

10. Pasirengimo įtraukčiai priemonių plano įgyvendinimo analizę ir vertinimą atlieka Marijampolės savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Marijampolės savivaldybės pedagoginė, psichologinė tarnyba, Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centras.

11. Planas ir visa kita su juo susijusi informacija skelbiama Marijampolės vaikų lopšelio – darželio „Nykštukas“ interneto svetainėje <https://nykštukas.lt/>